

שדה יעקב

משק לוי, שדה יעקב, מושיק לוי "היה ברור לי שאני חוזר לרפת"

מאז שנת 1927 בני משפחת לוי עובדים ברפת, לכן גם מבחינתו של מושיק, דור רביעי, היה ברור כי הרפת תנצח את כל החלומות האחרים. כשמגיעים לרפת מיד מבחינים בניקיון ובאהבה, זה לא סתם מקום עבודה, זו מסורת, זו משפחה, זו אהבה וכן, זו גם ציונות. דור העתיד של הענף, הבא מאהבה ואמונה, כדאי להקטיב לו •

כשמדברים על הרפת ומושיק לוי, 43, דור רביעי למשפחת רפתנים, אי אפשר שלא לדבר על אשתו נועה בת קיבוץ מעלה גלבע פסיכותרפיסטית ומרצה. השניים מגדירים את עצמם כצוות וכל החלטה משמעותית, מתקבלת בין שניהם. בשנת 95 עברה נועה עם משפחתה לשדה יעקב. וכששואלים אותה על המפגש הראשון עם מושיק, היא מספרת בחיך "זו היתה אהבה ממבט ראשון". לזוג 4 ילדים - עינבר אלעד הלל ואיל.

קשר משפחתי

הרפת נוסדה ב-1927, מספר מושיק "הסבא של אבא שלי הגיע מליטא לשדה יעקב, הוא היה מגרעין ההקמה של המושב. לאחר מאורעות תרפ"ט הגיעה אישתו עם שלושת ילדיהם ומאז אנחנו כאן, לא זזים לשום מקום. בשנת 45 אבא שלי נולד ובשנת 69 הורי זאב ונורית לוי קנו משק נוסף כאן, אך הרפת היתה תמיד חלק מהמשפחה. בשנת 83 אבי חזר לקבע ואמא שלי לקחה את המושכות ביחד עם סבא אשר". הרפת, אולי מיותר לציין, היתה תמיד במרכז, זר לא יבין זאת, אמר לנו מושיק "מאז שהייתי ילד היה ברור לי שאני חוזר למשק, למרות התלבטות קטנה בעניין יציאה לקורס קצינים. אבל בסוף הרפת ניצחה". כשאשר סבא של מושיק נהרג בתאונת דרכים, מושיק היה בטיול בדרום אמריקה. מושיק הפסקתי את הטיול וחזרתי לארץ, הייתי מאוד קשור אליו ולא הספקתי להיפרד ממנו. היה סבא חברמן, בגיל 70 למד לנהוג על טרקטורון. הוא זה שלימד אותי על הרפת, היה חקלאי בכל רמ"ח איבריו. היה מאוד מעורב במושב מבחינה ציבורית, היה פעיל באגודה במושב".

איך אתם רואים את המצב כיום?

מושיק "אני חושב שהבעיה העיקרית של הענף זה חוסר הוודאות. כי הענף כשלעצמו הוא יעיל וממקסם את עצמו. אך חוסר הוודאות והמחסור בדור ההמשך, אלו שתי בעיות קשות ואני יכול להגיד לך כי בטווח הגילאים שלי בין 40 50 יש מעט מאוד רפתנים בענף".

ומה באשר לעתיד?

"תשמע, ברור שהייתי רוצה שיישאר כמה שיותר רפתנים בענף ורפתות פועלות וכמובן שמירה על משטר התכנון, המכסות. באשר לעתיד, לצערי הרב נראה שבעשור הקרוב רפתות רבות יסגרו והמשק המשפחתי יקטן מאוד"

רפת לוי

רפת לוי, 1.9 מיליון מכסה, זה למעשה 2 מכסות, 170 חולבות, עברנו לפני שנה ל-2 חליבות ביום. מכון חליבה שדירת דג 16 עמדות, כשעתיים וחצי חליבה. מזון מחברת אמבר וחלב בד"צ לתנובה. לרפת 2 עובדים זרים ונועה, מנהלת את המשרד והאדמיניסטרציה וכמובן מושיק מנהל ומוביל את הרפת.

משק לוי

מאמינים בענף וממשיכים קדימה. משפחת לוי

מושיק "איום נוסף על החקלאות זה הנדל"ן ההופך ליקר מאוד. אנחנו מאמינים בענף ובמקום לקנות דירות השקענו ברפת והמדינה חייבת להבין שהקרע שלנו היא לא פיסת נדל"ן אלא קרקע חקלאית". ▲

חברת טבת פתחה מתקן קומפקטי לטיפול בשפכי הרפת הישראלית. החברה מיישמת תהליך חדשני ופשוט של הפתה [פלוקולציה] וסינון. שפכי הרפת מזרמים למיכל בו ממננים לשפכים כימיקלים הגורמים למזהמים להתגבש כפיתיתים. השפכים ממשיכים לזרום על גבי מפרדה ייחודית המפרידה בין הפיתיתים - הנערמים כבוצה יבשה - ובין הקולחים הזורמים למערכת הביוב. המתקן מגיע כמוצר מדף להתקנה מהירה של מספר שעות. המתקן אוטומטי לחלוטין, נשלט ומבוקר ע"י אפליקציה מכל טלפון חכם. ניתן לומר כי הפתרון שלנו מאפשר לרפתן לשכוח לחלוטין מנושא הטיפול בשפכים ולהתעסק בייצור חלב. ישנם מספר דגמים החל מדגם עבור רפת משפחתית ועד לדגם המתאים לרפת של אלפי חולבות. כיום לחברה כ-40 מתקנים ברחבי הארץ ברפתות משפחתיות ושיתופיות מיטבתה בדרום ועד כפר בלוס בצפון.

ומה אתכם, ממשיכים בכל מקרה?

אנחנו לגמרי בעניין הרפת שהמשק ימשיך ושהילדים שלנו ימשיך לעבוד ברפת, אנחנו עובדים על זה. כבר כיום הילדים עוזרים בחליבות ולוקחים על עצמם את הצינונים, בקיץ לפחות 5-6 צינונים ביום. אחת הבעיות ברפת כיום זה הגודל. מבחינה כלכלית אתה אכן מתייעל אך מבחינת הקשר לפרות אתה בעיקר מנהל, פחות רפתן. כשעברנו ל-2 חליבות חזרה קצת חדות העבודה למרות הפגיעה ברווחיות". מושיק מציין את חשיבות רווחת העובדים ואת נושא רווחת בעלי החיים "הדגש על רווחת בעלי חיים, זה אלמנט מהותי מבחינתי ואני שמח שהמודעות לנושא הולכת וגוברת. אנחנו הרפתנים חייבים להוביל את הנושא הן בגלל חשיבותו והן בגלל הלקוחות והצרכנים שלנו. בתכל'ס אני מאוד מחובר לרפת ורוצה להתפרנס בכבוד מהעבודה שלנו, הכסף זה לא המהות למרות שאנחנו עושים המון למען התייעלות ורווחיות אך אנחנו באים מאהבה".

נועה "אנחנו באים לעבוד שמחים ואני מודה על זה כל יום מחדש. זה נעים לעבוד עם האיש שלי במהלך היום, כמובן שיש וויתורים כמו על חופשות ממושכות, אנחנו קרובים יותר לבית ולמדתי ליהנות מזה. אדם העובד בחקלאות ועם בעלי חיים הוא אדם שמחובר לקרקע ונפשו בריאה".

מאמינים בענף

אני עוד לא פגשתי רפתן פסימי והזוג לוי שובר שיאים בנושא האופטימיות, אולי כי הם ביחד בעניין, אולי בגלל השורשים אך להקשיב להם מדברים על הרפת, למרות הקשיים וחוסר הודאות, יכול להפוך את האדם הפסימי ביותר, לאופטימי. מושיק "בגדול אנחנו מאוד מאמינים בענף ובעתיד הרפת הישראלית וממשיכים להשקיע ולהתקדם. לאחרונה השקענו במתקן לטיהור ואנחנו כל הזמן עם היד על הדופק. אם העתיד יהיה ברור יותר אפשר לדבר על גדילה, מכסות נוספות ועוד. אנחנו רואים בכל ענפי החקלאות, היכן שאין תכנון, הענפים קורסים, אין חוכמות. אם נערי האוצר היו מבינים שאנחנו מדינה קטנה ויש ערך לא רק לכלכלה אלא גם לציונות, אחזקת אדמות ובטחון המזון. אם היו מכניסים את כל החקלאות למשטר מכסות, אין לי ספק שכל מוצרי החקלאות היו במחירים יותר ריאליים". אך לא רק חוסר הודאות וביטול התכנון מאיים על הענף ועל החקלאות בכלל.